

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2018-02-28
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 11188-17

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Gunnar TOBIAS Ryen, 19781016-4975
Frihetsberövande: Häktad
Keplers Gata 26 Lgh 1301
415 17 Göteborg

Offentlig försvarare:
Advokat Svend B. Christiansen
Halldin Advokater
Norra Hamngatan 6
411 14 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Helena Treiberg Claeson
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

Målsägande

1. Sekretess MA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Hild Andersch
Advokatbyrån Hild Andersch AB
Västra Hamngatan 8
411 17 Göteborg

2. Sekretess MB, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Hild Andersch
Advokatbyrån Hild Andersch AB
Västra Hamngatan 8
411 17 Göteborg

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
404 83 Göteborg	Ullevigatan 15	031-701 10 01	031-701 13 01	måndag - fredag
		E-post: avdelning1tgg@dom.se		08:00-16:30
		www.goteborgstingsratt.domstol.se		

3. Sekretess MC, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Hild Andersch
Advokatbyrån Hild Andersch AB
Västra Hamngatan 8
411 17 Göteborg

4. Sekretess ME, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Hild Andersch
Advokatbyrån Hild Andersch AB
Västra Hamngatan 8
411 17 Göteborg

5. Sekretess MF, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Hild Andersch
Advokatbyrån Hild Andersch AB
Västra Hamngatan 8
411 17 Göteborg

6. Sekretess MG, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Hild Andersch
Advokatbyrån Hild Andersch AB
Västra Hamngatan 8
411 17 Göteborg

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Grov våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st och 3 st brottsbalken
2014-10-11

2. Grovt utnyttjande av barn för sexuell posering, 6 kap 8 § 1 st och 3 st brottsbalken
2017-08-30
3. Grovt barnpornografibrott, 16 kap 10 a § 1 st 2 p och 5 p och 5 st brottsbalken
2017-09-19
4. Kränkande fotografering, 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken
2015-12-03 -- 2017-09-07 (4 tillfällen)

Åtal som den tilltalade frikänns från

1. Hemfridsbrott, 4 kap 6 § 1 st brottsbalken
2017-08-20
2. Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 1 st brottsbalken
2017-08-20

Påföljd m.m.

Fängelse 5 år 6 månader

Skadestånd

1. Tobias Ryen ska utge skadestånd till Sekretess MA med 180 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 11 oktober 2014 till dess betalning sker.
2. Tobias Ryen ska utge skadestånd till Sekretess MB med 7 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 6 december 2015 till dess betalning sker.
3. Tobias Ryen ska utge skadestånd till Sekretess MC med 5 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 februari 2016 till dess betalning sker.
4. Tobias Ryen ska utge skadestånd till Sekretess MG med 32 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 september 2017 till dess betalning sker.
5. Sekretess ME:s skadeståndsyrkande avslås.
6. Sekretess MF:s skadeståndsyrkande avslås.

Förverkande och beslag

1. I beslag tagen kamera av modell Sanyo THI förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Väst, Grova brott, beslag nr 2017-5000-BG95423.1).
2. I beslag taget armbandsur med inspelningsfunktion förklaras förverkat. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Väst, Grova brott, beslag nr 2017-5000-BG97779.3).
3. I beslag tagen mobiltelefon av märket Huawei samt tre i beslag tagna bollar förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten Region Väst, Grova brott, beslag nr 2017-5000-BG95423.14 och 2017-5000-BG97848.15-17).
4. I beslag tagna datorer, kameror, lagringsmedier och utprintade barnpornografiska bilder förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten Region Väst, Grova brott, beslag nr 2017-5000-BG107853.1, 2017-5000-BG95423.1,4,5,7,8,10-12,15 samt 2017-5000-BG95536.1).

Häktning m.m.

Tobias Ryen ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

1. Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig för de uppgifter som har lagts fram vid tingsrättens förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandenas, deras närståendes och vittnens identitet samt som avser målsägandenas personliga förhållanden. Detsamma gäller uppgifterna i Partsbilagorna Sekretess till denna dom.
2. Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i läkarintyget enligt lagen (1991:2014) om personutredning i brottmål m.m. (aktbilaga 116 s. 1 och 2), som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Svend B. Christiansen tillerkänns ersättning av allmänna medel med 227 113 kr. Av beloppet avser 145 413 kr arbete, 34 860 kr tidsspillan, 1 417 kr utlägg och 45 423 kr mervärdesskatt.
 2. Hild Andersch tillerkänns ersättning av allmänna medel med 244 328 kr. Av beloppet avser 186 387 kr arbete, 8 715 kr tidsspillan, 360 kr utlägg och 48 866 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

1 YRKANDEN OCH INSTÄLLNINGAR

1.1 Åklagarens yrkande

Åklagaren har väckt nio åtal mot Tobias Ryen. I åtalen har åklagaren yrkat att Tobias Ryen ska dömas för grov våldtäkt mot barn, för grovt utnyttjande av barn för sexuell posering, för grovt barnpornografibrott, för sexuellt ofredande och för hemfridsbrott, allt i ett fall vardera, samt för kränkande fotografering i fyra fall. I anslutning till åtalen finns framställningar om förverkande. Gärningarna har enligt åtalen begåtts under tidsperioden den 11 oktober 2014 – den 19 september 2017.

Tobias Ryen greps den 19 september 2017. Han har varit frihetsberövad sedan dess, som anhållen eller häktad.

Åtalen lyder i sin helhet enligt följande (avsnitten 1.1.1 – 1.1.9). Målsägandenas och vittnenas namn omfattas av sekretess och anges därför i domen.

1.1.1 Grov våldtäkt mot barn (5000-K1160293-17)

Gärning

Tobias Ryen har förmått målsäganden MA, som då var 12 år gammal, att onanera åt honom samt utföra oralsex på honom, vilket avslutats med att Tobias Ryen fått utlösning och därefter har han förmått MA att åter ta sin hand på hans penis och slicka av handen efteråt samt åter suga kortvarigt på hans penis. Det hände den 11 oktober 2014 i ett skogsområde i Kungsten, Göteborgs stad. Den sexuella handlingen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlig med samlag.

Brottet bör bedömas som grovt dels eftersom Tobias Ryen i tjänsten anförtrotts omvårdnaden om MA varvid han utnyttjat sin ställning och missbrukat det särskilda förtroendet detta inneburit samt MA, som på grund av sin funktionsnedsättning inte

Avdelning 1

har förmåga att kommunicera med omvärlden kring vad han utsatts för, haft en skyddslös ställning och särskilda svårigheter att värja sig, vilket Tobias Ryen har utnyttjat, dels för att övergreppet ägt rum i ett litet trångt utrymme där MA:s möjligheter att ta sig från platsen varit begränsade samt slutligen då gärningen pågått under ca sex minuters tid och filmats av Tobias Ryen, vilket allt sammantaget medför att Tobias Ryen visat särskild hänsynslöshet.

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 4 § första och tredje styckena brottsbalken.

Förverkande

Förverkande yrkas från Tobias Ryen av en i beslag tagen kamera av modell Sanyo TH1 enligt 36 kap. 2 § brottsbalken: 2017-5000-BG95423.3.

1.1.2 Kränkande fotografering (5000-K34494-18)*Gärning*

Tobias Ryen har olovligen och i hemlighet filmat målsäganden MB, som tidigare varit hans brukare, när MB befann sig inomhus på en toalett och kissade. Det hände den 6 december 2015 på Torslanda torg 6, Göteborgs stad.

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 kap. 6 a § första stycket brottsbalken.

Avdelning 1

Förverkande

Förverkande yrkas från Tobias Ryen av ett i beslag taget armbandsur med inspelningsfunktion enligt 36 kap. 2 § brottsbalken: 2017-5000-BG97779.3.

1.1.3 Kränkande fotografering (5000-K1589680-17)

Tobias Ryen har olovligen och i hemlighet filmat målsäganden MC vars syskon Tobias Ryen vid tillfället hade som brukare, när MC befann sig inomhus i sin bostad och hade bar överkropp alternativt enbart kalsonger på sig. Det hände den 10 februari 2016 på Sofiagatan, Göteborgs stad.

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 kap. 6 a § första stycket brottsbalken.

1.1.4 Kränkande fotografering (5000-K1590418-17)

Tobias Ryen har olovligen och i hemlighet filmat målsäganden MD, som vid tillfället var hans brukare, när MD befann sig inomhus i sin bostad med bar överkropp. Det hände den 28 maj 2017 på Nebulosagatan, Göteborgs stad.

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 kap. 6 a § första stycket brottsbalken.

1.1.5 Sexuellt ofredande (5000-K1040496-17)

Tobias Ryen har blottat sitt nakna kön för ME, som är 4 år gammal. Det hände den 20 augusti 2017 i målsägandens bostad på Keplers gata, Göteborgs stad.

Avdelning 1

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 10 § första stycket brottsbalken.

1.1.6 Hemfridsbrott (5000-K1040496-17)

Tobias Ryen har olovligen inträngt i målsäganden MF:s bostad. Det hände den 20 augusti 2017 på Keplers gata, Göteborgs stad, i anslutning till gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.5.

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 kap. 6 § första stycket brottsbalken.

1.1.7 Grovt utnyttjande av barn för sexuell posering (5000-K1160293-17)

Tobias Ryen har främjat och utnyttjat målsäganden MG, som är nio år gammal, för sexuell posering och har därvid förmått denne att med blottat underliv utföra sexuell posering under det att Tobias Ryen fotograferat honom. Det hände den 30 augusti 2017 på Kärralundsgatan 63, Göteborgs stad.

Brottet bör bedömas som grovt då det inneburit ett särskilt hänsynslöst utnyttjande av barnet dels eftersom Tobias Ryen i tjänsten anförtratts omvårdnaden om MG, varvid han utnyttjat sin ställning och missbrukat det särskilda förtroendet detta inneburit samt MG, som på grund av sin funktionsnedsättning inte har förmåga att kommunicera med omvärlden kring vad han utsatts för, haft en skyddslös ställning och särskilda svårigheter att värja sig, vilket Tobias Ryen har utnyttjat. Därtill kommer att gärningen skett i det isolerade skyddsrum som Tobias Ryen hyrt där MG varit helt utlämnad åt Tobias Ryen.

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Avdelning 1

Lagrum: 6 kap. 8 § första och tredje styckena brottsbalken.

1.1.8 Kränkande fotografering (5000-K1160293-17)*Gärning*

Tobias Ryen har olovligen och i hemlighet filmat målsäganden när MG befann sig inomhus på en toalett och kissade. Det hände den 7 september 2017 på okänd plats, Göteborgs stad.

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 kap. 6 a § första stycket brottsbalken.

Förverkande

Förverkande yrkas från Tobias Ryen av i beslag tagna en mobiltelefon av märket Huawei och tre bollar, allt enligt 36 kap. 2 § brottsbalken: 2017-5000-BG95423.14 och 2017-5000-BG97848.15-17.

1.1.9 Grovt barnpornografibrott (5000-K1160293-17)*Gärning*

Tobias Ryen har innehaft 1 288 barnpornografiska bilder, varav 770 har varit av särskilt hänsynslös karaktär och 152 barnpornografiska filmer motsvarande en speltid om 19 timmar och 25 minuter, varav 104 filmer med en speltid om 14 timmar och 57 minuter har varit av särskilt hänsynslös karaktär. Innehavet upptäcktes den 19 september 2017 på Keplers gata 26, Göteborgs stad. Av detta innehav har Tobias Ryen själv framställt 50 bilder bland annat de som omfattas av gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.7 samt framställt den film som omfattas av gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.1. Han har även spridit vidare ett mindre antal bilder till annan.

Avdelning 1

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avser bilder och filmer där barnen är särskilt unga och utsätts på särskilt hänsynslöst sätt genom att bland annat utsättas för penetration och avbildas med kroppsvätska på kroppen samt utsättas för våld och/eller tvång genom att vara bundna/fastspända. Ett flertal bilder och filmer utgör dessutom dokumentation av verkliga övergrepp.

Tobias Ryen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 16 kap. 10 a § första stycket 2 och 5 samt femte stycket brottsbalken.

Förverkande

Förverkande yrkas från Tobias Ryen av i beslag tagna datorer, kameror, lagringsmedier i vilka det återfunnits barnpornografiskt material samt utprintade barnpornografiska bilder, enligt 36 kap. 2 § brottsbalken alternativt med stöd av lagen (1994:1478) om förverkande av barnpornografi: 2017-5000-BG107853.1 och 2017-5000-BG95423.1,4,5,7,8,10-12,15 samt 2017-5000-BG95536.1.

1.2 Målsägandenas yrkanden om skadestånd***1.2.1 Målsäganden MA:s yrkande***

Målsäganden MA har yrkat att Tobias Ryen ska betala skadestånd till målsäganden med 280 000 kronor *plus ränta* enligt 6 § räntelagen från den 11 oktober 2014 till dess betalning sker. Skadeståndet hänför sig till den brottsliga *gärningen som upptas i åtalet i avsnitt 1.1.1 (grov våldtäkt mot barn)*. Skadeståndsbeloppet fördelar sig med

- 250 000 kronor på ersättning för kränkning och
- 30 000 kronor på ersättning för sveda och värk.

Avdelning 1

MA har som grund för sitt yrkande anfört följande. Tobias Ryens brott mot MA har inneburit en allvarlig kränkning av MA:s integritet. Försvårande omständigheter som särskilt ska beaktas, enligt 5 kap. 6 § skadeståndslagen, är att gärningen riktats mot MA som på grund av sin funktionsnedsättning haft svårigheter att värja sin integritet. Vidare har handlingen inneburit ett missbruk av beroendeförhållandet då Tobias Ryen i tjänsten anförtrots omvårdnaden om MA. Tobias Ryen har även missbrukat det särskilda förtroendet det inneburit för MA som på grund av sin funktionsnedsättning inte haft förmåga att kommunicera med omvärlden kring vad han utsatts för. Till detta kommer att MA haft en skyddslös ställning och särskilda svårigheter att värja sig då övergreppet ägt rum i ett litet trångt utrymme där MA:s möjligheter att ta sig från platsen varit begränsade. Vidare har gärningen pågått under omkring sex minuters tid och filmats av Tobias Ryen.

1.2.2 Målsäganden MB:s yrkande

Målsäganden MB har yrkat att Tobias Ryen ska betala skadestånd till målsäganden med 15 000 kronor plus ränta enligt 6 § räntelagen från den 6 december 2015 till dess betalning sker. Skadeståndet hänför sig till den brottsliga *gärningen som upptas i åtalet i avsnitt 1.1.2 (kränkande fotografering)*. Skadeståndsbeloppet avser i sin helhet ersättning för kränkning. MB har anfört att brottet har utgjort en allvarlig ärekränkning, men även en allvarlig kränkning av privatlivet och MB:s integritet.

1.2.3 Målsäganden MC:s yrkande

Målsäganden MC har yrkat att Tobias Ryen ska betala skadestånd till målsäganden med 15 000 kronor plus ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 februari 2016 till dess betalning sker. Skadeståndet hänför sig till den brottsliga *gärningen som upptas i åtalet i avsnitt 1.1.3 (kränkande fotografering)*. Skadeståndsbeloppet avser i sin helhet ersättning för kränkning. MC har anfört att brottet har utgjort en

Avdelning 1

allvarlig ärekränkning, men även en allvarlig kränkning av privatlivet och MC:s integritet.

1.2.4 Målsäganden ME:s yrkande

Målsäganden ME har yrkat att Tobias Ryen ska betala skadestånd till målsäganden med 15 000 kronor plus ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 augusti 2017 till dess betalning sker. Skadeståndet hänför sig till de brottsliga gärningarna som upptas i åtalen i avsnitten 1.1.5 och 1.1.6 (sexuellt ofredande och hemfridsbrott).

Skadeståndsbeloppet fördelar sig med

- 10 000 kronor på ersättning för kränkning med anledning av det sexuella ofredandet och
- 5 000 kronor på ersättning för kränkning med anledning av hemfridsbrottet.

ME har anfört att brotten har utgjort en allvarlig kränkning av målsägandens integritet som på grund av sin låga ålder, endast fyra år gammal, har varit helt utlämnad till Tobias Ryen. ME har vidare anfört att brotten dessutom skett i det egna hemmet där målsäganden har rätt att känna sig trygg.

1.2.5 Målsäganden MF:s yrkande

Målsäganden MF har yrkat att Tobias Ryen ska betala skadestånd till målsäganden med 5 000 kronor plus ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 augusti 2017 till dess betalning sker. Skadeståndet hänför sig till den brottsliga gärningen som upptas i åtalet i avsnitt 1.1.6 (hemfridsbrott). Skadeståndsbeloppet avser i sin helhet ersättning för kränkning.

1.2.6 Målsäganden MG:s yrkande

Målsäganden MG har yrkat att Tobias Ryen ska betala skadestånd till målsäganden med 75 000 kronor plus ränta enligt 6 § räntelagen från den 7 september 2017 till

Avdelning 1

dess betalning sker. Skadeståndet hänför sig till de brottsliga *gärningarna som upptas i åtal* i avsnitten 1.1.7 och 1.1.8 (*grovt utnyttjande av barn för sexuell fotografering och kränkande fotografering*). Skadeståndsbeloppet fördelar sig med

- 50 000 kronor på ersättning för kränkning med anledning av brottet grovt utnyttjande av barn för sexuell posering,
- 10 000 kronor på ersättning för kränkning med anledning av brottet kränkande fotografering och
- 15 000 kronor på gemensam ersättning för sveda och värk med anledning av båda brotten.

MG har som grund för sitt yrkande anfört följande. Tobias Ryens brott mot MG har inneburit en allvarlig kränkning av MG:s integritet. Försvårande omständigheter som särskilt ska beaktas, enligt 5 kap. 6 § skadeståndslagen, är att gärningen riktats mot MG som på grund av sin funktionsnedsättning haft svårigheter att värja sin integritet. Vidare har handlingen inneburit ett missbruk av beroendeförhållandet då Tobias Ryen i tjänsten anförtrots omvårdnaden om MG. Tobias Ryen har även missbrukat det särskilda förtroendet det inneburit för MG som på grund av sin funktionsnedsättning inte haft förmåga att kommunicera med omvärlden kring vad han utsatts för. Till detta kommer att MG haft en skyddslös ställning och särskilda svårigheter att värja sig då övergreppet i åtalet i avsnitt 1.1.7 ägt rum i ett isolerat skyddsrum innebärande att MG varit helt utlämnad åt Tobias Ryen. Den brottsliga handlingen i åtalet i avsnitt 1.1.8 har vidare utgjort en allvarlig ärekränkning av privatlivet och MG:s integritet.

1.3 Tobias Ryens inställning till yrkandena

Tobias Ryen har erkänt samtliga gärningar och medgett ansvar för brott enligt brottsrubriceringarna i åtal, med följande undantag.

Avdelning 1

- Beträffande åtalet i avsnitt 1.1.1 har Tobias Ryen anfört att han inte har visat sådan särskild hänsynslöshet att brottet ska rubriceras som grov våldtäkt mot barn. Han har medgett ansvar för våldtäkt mot barn.
- Tobias Ryen har förnekat sexuellt ofredande och hemfridsbrott enligt åtalerna i avsnitten 1.1.5 och 1.1.6.

Tobias Ryen har lämnat följande inställningar till målsägandenas yrkanden om skadestånd.

- MA:s yrkande (brottet i åtalet i avsnitt 1.1.1): Tobias Ryen har medgett att betala 115 000 kronor plus ränta till MA. Medgivandet fördelar sig med 100 000 kronor på ersättning för kränkning och med 15 000 kronor på ersättning för sveda och värk.
- MB:s yrkande (brottet i åtalet i avsnitt 1.1.2): Tobias Ryen har medgett att betala 7 000 kronor plus ränta till MB, allt avseende ersättning för kränkning.
- MC:s yrkande (brottet i åtalet i avsnitt 1.1.3): Tobias Ryen har medgett att betala 5 000 kronor plus ränta till MC, allt avseende ersättning för kränkning.
- ME:s och MF:s yrkande (brotten i åtalerna i avsnitten 1.1.5 och 1.1.6): Tobias Ryen har bestritt yrkandena.
- MG:s yrkande (brotten i åtalerna i avsnitten 1.1.7 och 1.1.8): Tobias Ryen har medgett att betala 22 000 kronor plus ränta till MG. Medgivandet fördelar sig med 15 000 kronor på ersättning för kränkning med anledning av gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.7 och med 7 000 kronor på ersättning för kränkning med anledning av gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.8.

Tobias Ryen har inte lagt fram några invändningar mot åklagarens framställningar om förverkande.

2 BEVISFÖRTECKNING

Åklagaren har som övergripande bevisning beträffande samtliga åtal åberopat protokoll över datamedieundersökningar och promemorior (förundersökningsprotokollet s. 66-69, 72-89 och 200-212) för att bevisa Tobias Ryens intresse av unga pojkar, att han haft programvaror med vilka man bland annat kunnat ladda ned barnpornografiskt material och försvåra spårning av ip-adresser samt att han har laddat ned och tagit del av en omfattande handbok för pedofiler och vad denna närmare innehåller. Åklagarens övriga bevisning beträffande varje åtal redovisas i det följande.

Åklagaren har åberopat följande bevisning beträffande åtalet för *grov våldtäkt mot barn (avsnitt 1.1.1)*.

- Förhör med *Tobias Ryen*.
- Vittnesförhör med *målsäganden MA:s mor* angående kontakterna mellan Tobias Ryen och MA samt rörande MA:s funktionsnedsättning till styrkande av att Tobias Ryen visat särskild hänsynslöshet vid gärningen.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 236) för att bevisa under vilken period Tobias Ryen haft MA som brukare i tjänsten.
- Ett *intyg* (förundersökningsprotokollet s. 237) för att bevisa MA:s funktionsnedsättning.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 213) för att bevisa vad som sägs i den drygt sex minuter långa film av gärningen liksom bilder som återfunnits i Tobias Ryens dator utvisande hur man inför personer med kommunikationssvårigheter via bilder kunnat visa vad till exempel oralsex är för något, allt till styrkande av gärningen och att den bör bedömas som grov.
- *Filmen* med de inspelade övergreppen.

Avdelning 1

- En *promemoria, kartor och fotografier* (förundersökningsprotokollet s. 36-43) över hur polisen fann brottsplatsen, var den är belägen och hur där ser ut till utvisande av detsamma.
- Ett *protokoll över brottsplatsundersökningen* (förundersökningsprotokollet s. 45-55) till utvisande av hur det ser ut på platsen.
- *Information från undersökning av ett usb-minne* som återfunnits hos Tobias Ryen (förundersökningsprotokollet s. 94 och 95) för att bevisa att övergreppsfilmen inspelats med en kamera av modell Sanyo TH1, som återfunnits hos Tobias Ryen.
- Ett *sakkunnigutlåtande* från Nationellt forensiskt centrum (förundersökningsprotokollet s. 149-155) till styrkande av att det är Tobias Ryen som är gärningsmannen på filmsekvensen.

Åklagaren har åberopat följande bevisning beträffande åtalet för kränkande fotografering (avsnitt 1.1.2).

- *Målsägandeförhör* med MB angående hans bristande kännedom om att han blev filmad vid tillfället.
- *Förhör* med Tobias Ryen.
- *Vittnesförhör* med MB:s far angående MB:s funktionsnedsättning samt kontakterna med Tobias Ryen.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 8) för att bevisa att Tobias Ryen tidigare haft MB som brukare i tjänsten.
- En *promemoria och fotografier* (förundersökningsprotokollet s. 5-8) för att bevisa var filmen spelats in.
- Den olovligt inspelade *filmen*.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 9) för att bevisa var polisen återfann den inspelade filmen.

Åklagaren har åberopat följande bevisning beträffande åtalet för kränkande fotografering (avsnitt 1.1.3).

Avdelning 1

- *Målsägandeförhör* med MC angående hans bristande kännedom om att han blev filmad vid tillfället.
- Förhör med *Tobias Ryen*.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 8) för att bevisa att Tobias Ryen tidigare haft MC som brukare i tjänsten.
- En *promemoria och fotografier* (förundersökningsprotokollet s. 5 och 6) för att bevisa var filmen spelats in.
- Den olovligt inspelade *filmen*.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 8 och 9) utvisande vad som sägs i dialogen mellan MC och Tobias Ryen i den andra filmsekvensen.

Åklagaren har åberopat följande bevisning beträffande åtalet för *kränkande fotografering* (avsnitt 1.1.4).

- Ett filmat *polisförhör* med den underårige *målsäganden MD* till styrkande av hans bristande kännedom om att han blev filmad vid de aktuella tillfällena.
- Förhör med *Tobias Ryen*.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 4) för att bevisa att Tobias Ryen vid tillfället hade MD som brukare i tjänsten.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 5) för att bevisa var polisen återfann den aktuella filmen och när den spelades in.
- Den olovligt inspelade *filmen*.

Åklagaren har åberopat följande bevisning beträffande åtalerna för *sexuellt ofredande och hemfridsbrott* (avsnitten 1.1.5 och 1.1.6).

- *Målsägandeförhör* med *MF* angående sina iakttagelser av sonen ME och Tobias Ryen vid aktuellt tillfälle samt vad ME därefter har berättat för henne om vad han utsatts för.
- Förhör med *Tobias Ryen*.

Avdelning 1

- *Fotografier* av Tobias Ryens respektive MF:s *lägenhetsdörrar* (förundersökningsprotokollet s. 6 och 7) för att utvisa hur det ser ut på platsen.
- Ett *fotografi* av det som Tobias Ryen hade *uppe på sin dator* när polisen ingrep mot honom (förundersökningsprotokollet s. 8) för att bevisa att Tobias Ryen har ett sexuellt intresse av unga pojkar.
- Ett *fotografi* av Tobias Ryens *kaniner* (förundersökningsprotokollet s. 10) för att bevisa att han hade sådana hemma i sin bostad.

Åklagaren har åberopat följande bevisning beträffande åtalen för *grovt utnyttjande av barn för sexuell posering och kränkande fotografering (avsnitten 1.1.7 och 1.1.8)*.

- Förhör med Tobias Ryen.
- Vittnesförhör med *målsäganden MG:s mor* angående kontakterna mellan Tobias Ryen och MG samt rörande MG:s funktionsnedsättning, till styrkande av att gärningen inneburit ett hänsynslöst utnyttjande av barnet.
- Ett *protokoll över brottsplatsundersökningen* (förundersökningsprotokollet s. 7-35) utvisande hur det ser ut i den lokal där gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.7 begicks.
- Ett *protokoll över en mobiltelefonundersökning* (förundersökningsprotokollet s. 103-105) för att bevisa att den i beslag tagna Huawei-mobilen var den som användes vid gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.7.
- Ett *sakkunnigutlåtande* från Nationellt forensiskt centrum (förundersökningsprotokollet s. 156-161) till styrkande av att pojken på poseringsbilderna är målsäganden MG.
- Ett *sakkunnigutlåtande* från Nationellt forensiskt centrum (förundersökningsprotokollet s. 166-174) för att bevisa att på två av de tre i beslag tagna bollarna från skyddsrummet fanns både MG:s och Tobias Ryens dna.
- *Fotografier och film* över de inspelade övergreppen.

Avdelning 1

- En *promemoria* samt *MG:s schema* vid tidpunkten för brottet i åtalet i avsnitt 1.1.7 (förundersökningsprotokollet s. 243-245) för att bevisa under vilken period Tobias Ryen hade MG som brukare i tjänsten samt att han hade honom just under eftermiddagen på brottsdagen.
- *Uppgifter om väderleken i Göteborg* under brottsdagen avseende gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.7 (förundersökningsprotokollet s. 246) för att motbevisa Tobias Ryens uppgift om att det denna dag skulle ha ösregnat.
- Ett *psykologutlåtande* (förundersökningsprotokollet s. 247-250) för att bevisa MG:s funktionsnedsättning.

Åklagaren har åberopat följande bevisning beträffande åtalet för *grovt barnpornografibrott* (avsnitt 1.1.9).

- Förhör med *Tobias Ryen*.
- Sakkunnigförhör med *it-forensikern Louise Kadre*, Polismyndigheten Region Väst, angående de undersökningar hon gjort av det i beslag tagna materialet samt de bedömningar hon gjort avseende återfunnen barnpornografi och på vilka grunder hon bedömt delar av det vara av särskilt hänsynslös karaktär.
- En *promemoria* (förundersökningsprotokollet s. 56-59) utvisande det sammanlagda *antalet barnpornografiska bilder och filmer* som återfunnits hos Tobias Ryen samt i vilka beslag de återfunnits samt vilka som varit egenproducerade.
- Ett *protokoll över analys av digital information samt protokoll över datamedieundersökning* gällande de olika beslagen samt granskningsprotokoll (förundersökningsprotokollet s. 62, 63, 70, 71, 74-93, 103-110, 112-119 och 129-148) utvisande hur undersökning gjorts av respektive beslag och vad som då återfunnits och vilken bedömning it-forensikern gjort av det återfunna materialet, allt till styrkande av gärningen och att den bör bedömas som grov.

Avdelning 1

- *Chattar samt bilder* (förundersökningsprotokollet s. 192-199) för att bevisa att Tobias Ryen även spridit ett fåtal barnpornografibilder till annan.

Målsägandena har åberopat samma bevisning som åklagaren har gjort beträffande de åtal som hänför sig till deras respektive skadeståndsyrkanden.

Tobias Ryen har hänvisat till sina egna uppgifter.

3 DOMSKÄL

3.1 Skuldfrågorna

Tobias Ryen har erkänt gärningarna i åtalen i avsnitten 1.1.1 – 1.1.4 och 1.1.7 – 1.1.9. Erkännandena stöds av en omfattande teknisk bevisning, inte minst filminspelningar och fotografier av övergreppen. Tillsammans styrker Tobias Ryens erkännanden, den tekniska bevisningen och övrig bevisning gärningarna i de angivna åtalen. Tobias Ryen begick brotten mot målsägandena i sitt arbete. Han är utbildad barnskötare och tjänstgjorde vid den aktuella tiden inom Göteborgs kommuns avbytarverksamhet. Hans uppdrag där bestod i att avlasta familjer som hade barn med funktionsnedsättningar genom att bland annat göra utflykter med barnen och att delta i olika aktiviteter med dem. I verksamheten hade han möjlighet att vistas ensam med barnen i familjerna och det var vid sådana tillfällen som brotten begicks. Utöver brotten mot målsägandena innehade Tobias Ryen en stor mängd barnpornografiska filmer och bilder, vilket upptäcktes under brottsutredningen.

När det gäller rubriceringarna av Tobias Ryens olika brott instämmer tingsrätten i alla delar i åklagarens uppfattning. På grund av de skäl som åklagaren anfört bör gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.1 rubriceras som *grov våldtäkt mot barn*. I synnerhet genom sitt tillvägagångssätt att i sin viktiga förtroendeställning medvetet utnyttja

Avdelning 1

målsägandens funktionsnedsättningar för att begå brott mot dem, har Tobias Ryen visat särskild hänsynslöshet.

Åtalen för sexuellt ofredande och hemfridsbrott (åtalen i avsnitten 1.1.5 och 1.1.6) kan däremot inte anses styrkta. Åtalen vilar i allt väsentligt enbart på målsäganden MF:s uppgifter. Tobias Ryen samt målsäganden MF och hennes fyraårige son målsäganden ME bodde vid tillfället i lägenheter nära varandra och hade blivit ytligt bekanta. MF har uppgett att Tobias Ryen vid det aktuella tillfället utan tillstånd hade gått in i ME:s och MF:s lägenhet och att MD senare sade till ME att Tobias Ryen hade blottat sitt kön för ME, när de två under några få minuter var ensamma i lägenheten. Tobias Ryen har sagt att det i och för sig stämmer att han var inne i ME:s och MF:s lägenhet vid tillfället. Men han har hävdade att han inte befann sig där olovligt och att han inte heller blottade sig för MD. Ord står således mot ord och utredningen är inte tillräckligt robust för att kunna läggas till grund för en fällande dom. Tobias Ryen ska därför frikännas från båda dessa åtal.

3.2 Brottspåföljd och skadestånd

Tobias Ryen ska alltså dömas för grov våldtäkt mot barn, grovt utnyttjande av barn för sexuell posering och grovt barnpornografibrott, i ett fall vardera, och för kränkande fotografering i fyra fall. Brottet grov våldtäkt mot barn kan i sig anses ha ett straffvärde om fängelse i fyra år och sex månader, brottet grovt utnyttjande av barn för sexuell posering ett straffvärde om fängelse i ett år i sig och det grova barnpornografibrottet ett straffvärde om fängelse i nio månader i sig. De fyra fallen av kränkande fotografering kan i sig anses ha ett straffvärde om fängelse i en eller två månader vardera. Med denna utgångspunkt kan brottslighetens *gemensamma straffvärde* beräknas till *fängelse i fem år och sex månader*.

Med hänsyn till det höga straffvärdet kan annan påföljd än fängelse inte bli aktuell för Tobias Ryen. Några omständigheter som vid straffmätningen ger anledning att

Avdelning 1

avvika från straffvärdet finns inte. Tobias Ryen bör därför dömas till fängelse i fem år och sex månader motsvarande det angivna straffvärdet.

Tobias Ryen ska dömas till ett långt fängelsestraff och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Han ska därför vara kvar i häkte till dess att domen har vunnit laga kraft mot honom i ansvarsdelen.

På grund av bedömningen i skuldfrågorna i åtalen i avsnitten 1.1.1 – 1.1.3, 1.1.7 och 1.1.8 ska Tobias Ryen betala *skadestånd till målsägandena MA, MB, MC och MG*. Eftersom han ska frikännas från gärningarna i åtalen i avsnitten 1.1.5 och 1.1.6 ska däremot skadeståndsyrkandena från målsägandena ME och MF avslås.

Skadestånden till målsägandena MA, MB, MC och MG bör med hänsyn till det som har kommit fram om brotten och med beaktande av Brottsoffermyndighetens praxis på området fastställas enligt följande.

- *MA* (gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.1): *180 000 kronor plus ränta*, varav 150 000 kronor i ersättning för kränkning och 30 000 kronor i ersättning för sveda och värk.
- *MB* (gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.2): *7 000 kronor plus ränta*, allt avseende ersättning för kränkning.
- *MC* (gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.3): *5 000 kronor plus ränta*, allt avseende ersättning för kränkning.
- *MG* (gärningarna i åtalen i avsnitten 1.1.7 och 1.1.8): *32 000 kronor plus ränta*, varav 20 000 kronor i ersättning för kränkning med anledning av gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.7, 7 000 kronor i ersättning för kränkning med anledning av gärningen i åtalet i avsnitt 1.1.8 och 5 000 kronor i gemensam ersättning för sveda och värk med anledning av båda gärningarna.

Åklagarens framställan om förverkande har stöd i lag och ska bifallas.

Tobias Ryen ska enligt lag betala en avgift om 800 kronor till brottsofferfonden.

3.3 Rättegångskostnader

Den offentliga försvararen och målsägandebiträdet har begärt ersättning av allmänna medel för sina uppdrag med de belopp som upptas i domslutet.

Åklagaren har förklarat sig inte ha någon erinran mot skäligheten i kostnadsanspråken.

Tingsrätten instämmer i åklagarens bedömning om skäligheten i kostnadsanspråken från försvararen och målsägandebiträdet. Anspråken ska därför bifallas.

På grund av den ingripande påföljden och Tobias Ryens ekonomiska förhållanden ska kostnaderna för försvararen och målsägandebiträdet stanna på staten.

4 ÖVERKLAGANDE, se bilaga 1.

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 21 mars 2018 och ska ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

Roy Johansson

Frihetsberövanden för Tobias Ryen, se bifogat avräkningsunderlag.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19781016-4975	Datum för dom/beslut 2018-02-28
Efternamn Ryen	Förnamn Gunnar TOBIAS

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2017-09-19	
------------	--

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.